

INBLICKEN

De kända men också okända filmproducenterna

Carl-Gunnar Franzén, Lars Thörnblad och Benny Wigenfors, tre av de fyra som står bakom både små och stora filmproduktioner "signerade" Forsvarsmedia. Publiken består oftast av svenska soldater, som dock är ovetande om att flera av filmerna tagit hem fina priser.

Sid 6 - 7

Telubs roll i Leoparden?

SIDAN 2

Samarbete – är det möjligt?

SIDAN 4

Ringen går vidare

SIDAN 10

Framgångar bygger på samverkan

En förutsättning för fortsatt framgång och god lönsamhet för Telubgruppen är att vi även i fortsättningen har en vilja och förmåga till förändringar.

Genomförda förändringar som jag anser har varit framgångsrika är de företagsförvärv vi gjort under de senaste åren. Alla bolagen tillsammans utgör en styrka, som skall komma nya och befintliga kunder till del, men givetvis också ge ett gott resultat på Telubnivå. Skall framgången slå igenom fullt ut måste dock *samverkan och samarbetet* mellan bolagen fortsätta att öka.

Förändringar som kommer är kanske inte lika stora och spektakulära som företagsförvärven, men de är ändå av vikt. Dessa kommer också att vara beroende av bolagens *förmåga och vilja att samverka och samarbeta*. De förändringar jag närmast tänker på är det samarbete som Dotcom snart inleder med övriga Telub inom området logistik samt inom drift och övervakning av nät, datorer och telefonväxlar.

Med samverkan följer också ökade chanser att ta vara på affärsmöjligheter inom nya marknader. Självfallet skall de olika verksamheterna inom gruppen ändå uppträda väl medvetna om sina olika mål och roller.

En projektgrupp har nyligen tagit fram förslag på vilka mål och medel vi skall ha för att stimulera samverkan. Detta kan du läsa om på annan plats i tidningen. Se projektgruppens arbete som ett av flera bevis på hur viktigt jag ser på samverkan.

Framtidens framgångar för Telubgruppen bygger på samverkan.

Kenth Åke Jönsson
Kenth-Åke Jönsson

□ Alla vet vi nu att regeringen valde att köpa 120 tyska stridsvagnar, Leopard 2 Improved, till pansarbrigaderna.

Utöver detta köper regeringen av det tyska försvaret mellan 160 och 200 begagnade vagnar av äldre Leopard-modell.

Vad kan då detta betyda för Telub och Celsius? I skrivande stund råder det lite osäkerhet kring detta. Det är för tidigt att dra några slutsatser.

En viktig del av avtalet är att den tyska tillverkaren Krauss-Maffei åtar sig att svara för motköp motsvarande 100 procent av det totala ordervärdet. Ordersumman är hemlig, men många uppgifter förekommer om att det skulle röra sig om 10 miljarder kronor. En stor del av motköpet skall enligt avtalet tillfalla svensk försvarsindustri.

I vilken omfattning detta kommer att medföra beställningar hos företagen i Celsius-koncernen är ännu inte klart, men sannolikt kommer Bofors att medverka i monteringen av stridsvagnarna.

Också i arbetet med att utveckla och anpassa stridsvagnens ledningssystem kommer ett eller flera Celsiusföretag sannolikt att medverka i projektet. Dessutom kan det bli aktuellt att några av koncernföretagen är med och rustar upp de 160-200 begagnade stridsvagnarna.

– Det är mycket positivt för hela Celsius-koncernen att det nu kommit ett beslut i stridsvagnsfrågan, säger Celsius koncernchef Olle Lund.

– Att regeringen till sist valde det tyska alternativet Leopard förvånar varken mig eller andra initierade bedömare. Med, såvitt jag kan bedöma, ett mycket konkurrenskraftigt pris, goda prestanda, beprövad teknik, ett rimligt motköpsbud – och sist men inte minst – ett uttalat stöd från de militära bedömare som testat de olika alternativen kunde man knappast kommit fram till ett annat val.

– Även om det ännu är för tidigt att uttala sig exakt om hur stora motköpen kommer att bli för Celsius-företagens del kan vi konstatera att det rör sig om miljardbelopp.

□ **Telubs roll?**

Kommer något bolag inom Telubgruppen att bli involverat?

Ulif Jansson, Telub Inforum, berättar:

Osäkerhet tyska st

– Från projektets start ställde Försvarets materielverk krav att de företag som tänkte vara med i leken antingen fick marknadsföra sig som konsulter åt FMV eller delta som underleverantör till stridsvagnsleverantörerna. Inom Telub valde Telub Teknik att stå fast vid konsultalternativet medan Telub Inforum vände sig till leverantörerna.

– Inforums offertarbete påbörjades februari 1993 och pågick fram till slutet av april. Under denna tid presterades offerter till alla tre stridsvagnsleverantörerna. Telub Inforums offerter samordnades med Bofors, tillsammans med offerter från FFV Aerotech, d v s vi är inte underleverantörer utan medleverantörer.

– I och med beskedet kom att det var den tyska stridsvagnen man valt har således det första viktiga beslutet tagits. Nästa beslut, som kommer inom kort, kommer att avgöra vem som utses till "Main Contractor". Våra förhoppningar står naturligtvis till att Bofors kommer att bli framgångsrika, och vi med dem.

FMV har utpekat Bofors och Hägglunds att tävla om att bli "Main Contractor" och svara för att kontrakt skrivs med leverantören så att informationsöverföringen till Sverige säkerställs. "Main Contractor"-rollen innebär också att man skall säkerställa att kunskapen hålls vid liv och utvecklas så att den renovering och modi-

Det kring den stridsvagnen

fiering som är planerad till år 2010 kan genomföras fullt ut i Sverige.

Har mycket att erbjuda

Telub Teknik och Systecon medverkade i såväl specifikations- som utvärderingsfasen inför valet av stridsvagn.

Vilken roll får de båda företagen nu?

● Peter Thornström, division Ledningssystem, förklarar:

– Vi menar, att FMV:s behov av kompetens nu kommer att öka. Både då det gäller kontraktsskrivning och anpassning konstruktionen till de svenska önskemålen.

– Telub Teknik ska tillsammans med Systecon arbeta fram och erbjuda FMV ett paket av tjänster inom våra teknikområden. Det gäller till exempel ledningssystem med datakommunikation, underhållsanalyser, expertsystem, ballistik, fordonsteknik, elmiljö och systemsäkerhetsanalys.

Nödvändigt samarbete

– Våra, d v s Telub Teknisk och Systecons, ambitioner är att uppnå positionen som huvudpartner till FMV. Vi vill leverera ett innehållsrikt tjänstepaket som erbjuder kontinuitet under anskaffningens olika faser framöver. Vi menar att vår

samordning ger FMV stora fördelar och det borde därför ge oss ökade affärsmöjligheter.

För att uppnå detta attraktiva paket planeras nu ett affärsutvecklingsprojekt. I projektförslaget deltar personal från såväl divisionerna Ledningssystem, Kommunikationssystem som Systemsupport och naturligtvis från Systecon. Hans Ström från Ledningssystem har divisionens uppdrag att driva frågan framåt.

Första serievagnen levereras hösten 1996.

Under produktionen kommer ett antal modifieringar och nya tekniska lösningar att behöva föras in i konstruktionen. Utbildnings- och testutrustningar behöver anpassas till de svenska önskemålen. De begagnade stridsvagnarna kommer troligtvis att behöva modifieras och anpassas till de svenska systemen. En samlad underhållslösning för materielsystemet behöver utarbetas.

– Så nog borde det finnas möjligheter för oss att bli involverade i projektet. Men i hur hög grad är för tidigt att sia om, avslutar Peter.

Förvärvet av Enatoraktierna: ”I linje med vår strategi”

Koncernchef Olle Lund kommenterar förvärvet av aktierna i Enator:

– Förvärvet av aktierna ligger väl i linje med den strategi som styrelsen ställt sig bakom, d v s ordentliga satsningar inom de områden som vi bedömer utvecklingsbara, såväl ur militär som civil synvinkel.

– Vår ambition att bli en av de ledande aktörerna på den svenska IT-marknaden (Informationsteknologi) ligger nu inom räckhåll. Koncernens spjutspetskompetens inom detta område återfinns i första hand på CelsiusTech och Telub, men också inom övriga företag finns betydande resurser. Detta, tillsammans med de möjligheter till samarbete som aktieförvärvet i Enator skapar, och med eventuellt ytterligare kompletteringsförvärv, gör Celsius till en av marknadens ledande aktörer.

– Formerna för hur vi ska optimera koncernens samlade resurser på detta område diskuteras för närvarande av en arbetsgrupp med representanter för de berörda företagen. Redan nu kan vi dock konstatera att det är inom just IT-området som en stor del av koncernens kraftsamling kommer att ligga den närmaste tiden.

Nya staber i Celsius

Två nya koncernstaber – koncernstaberna Försvarsmarknad respektive Affärsutveckling – har inrättats inom Celsius Industrier. Bakom detta ligger en klar strategi, att stärka moderbolagets resurser för att därigenom utveckla och ta tillvara de synergieffekter som finns inom Celsius-koncernen.

Ansvarig för Koncernstab Försvarsmarknad är Hans Palm, som tidigare var VD för Försvarsmedia AB.

För koncernstab Affärsutveckling är Thomas Fäldt ansvarig. Thomas kommer närmast från en liknande befattning inom Celsius Invest, en roll som han kommer att behålla i framtiden.

Samarbete inom Telubgrupp skapar nya affärsmöjligheter

Ja, det är väl självklart, men...

En projektgrupp har på uppdrag av Telubs ledningsgrupp arbetat med att finna mål och medel för att stimulera samverkan mellan Telubgruppens affärsenheter.

Fann gruppen några mål och medel? Vad blev resultatet?

Projektgruppen bestod av Jan-Olof Björklund, marknadschef på Telub Teleanläggningar, Nils-Olof Karlberg, chef för avdelning Ledningscentraler inom Telub Teknik, Gunnar Ax, administrativ chef för Telub Inforum samt Ola Blomberg, ekonomidirektör i Telub AB.

Projektgruppens uppdrag är nu slutfört.
– Varför samarbete mellan bolagen i Telubgruppen?

Frågan går till Ola Blomberg.

– För att få fram nyttan av att tillhöra en företagsgrupp måste vi lära oss att utnyttja varandras styrkor i många avseenden. Det kan vara på olika plan, till exempel att vi lär oss sälja varandras tjänster när vi möter våra kunder, att utnyttja tekniska specialister även om de finns i ett systerbolag, att utnyttja gemensamma resurser i form av löneadministration, datadrift eller förrådsstyrning när detta kan bidra till att sänka kostnaderna.

Alla har ett ansvar

– Vi har i vårt projektarbete konstaterat följande:

1. Vårt gemensamma och övergripande huvudmål inom Telubgruppen är att tillvarata de affärsmöjligheter som finns

inom området informationsteknologi och telekommunikation och att göra detta genom att utnyttja styrkan i hela gruppen.

2. Ett indirekt mål blir då att utveckla och stärka de gemensamma delarna i vår företagskultur allt under stor respekt för olika marknader, tjänster och produkter. Vi-känslan är viktig i detta sammanhang och det betyder att vi alla har ett ansvar för att lära känna varandra – både vi som har varit med i många år i Telubgruppen och de som är nytillkomna.

3. Samarbete och samverkan har naturligtvis inget egenvärde om det inte också leder till fler och bättre affärer och därmed bidrar till långsiktig resultatförbättring, ökad stabilitet och en sund tillväxt.

– På vilket sätt eller med vilka medel skall vi uppnå de här målen?

– De är många, listan är lång. Jag lyfter

Kunskap och erfarenhet måste spridas på bredden

Ett projektet, som syftar till att den kunskap och erfarenhet som finns hos några få skall spridas på bredden, har startat inom avdelning Informations-system.

Leif Gyllström, gruppchef inom sektion Teknik och underhåll, är ansvarig för projektet, som har kommit att kallas **Kompetensprojektet**.

Kompetensutveckling är en naturlig och viktig del inom avdelning Informations-system (LI). Förutom den kompetensutveckling som bedrivs internt har några medarbetare haft förmånen att få samarbeta med andra företag inom ramen för statens IT4-program.

Den spetskompetens som byggs upp hamnar ofta hos ett fåtal medarbetare. För att denna kompetens skall kunna utnyttjas på bästa sätt i vår affärsverksamhet måste kunskap och erfarenhet spridas på bred-

den i organisationen.

Objektorienterad systemutveckling är ett exempel på ett område inom vilket vi sedan länge har byggt upp kunskap och erfarenhet. Trots att man i kundkretsar talar om objektorientering i flera år, är det först nu som området blivit riktigt hett. För att kunna svara upp mot den efterfrågan som vi noterat gör vi nu en satsning för att forcera kunskapsspridningen inom avdelningen.

Därför görs inom LI en satsning på att i projektform bredda kunskapen inom modern systemutvecklingsteknik. Kompetensprojektet riktar sig i år framförallt mot gruppen Databasteknik (LIVI) där flera medarbetare i många år arbetat med underhåll och vidareutveckling av äldre ADB-system. Dessa system är huvudsakligen utvecklade på minidatorer med textuella gränssnitt. Flera av ADB-systemen kommer med all säkerhet att omsättas inom ett par år. Kunderna kräver i allt större utsträckning att tillämpningarna utvecklas i PC-miljö och Unix-baserade arbetsstationer.

Därför ligger Kompetensprojektet rätt i tiden. Vi kommer att vara redo när kun-

appen eter

därför bara fram några av de viktigaste medlen.

□ Nya vägar öppnas

– Det första målet kräver en tydlig och väl förankrad huvudinriktning för Telub, som utgör ram för affärsenheternas målbeskrivning. Detta arbetar vi med i vårt kon-
 ● nuerliga strategiska arbete och som nu under våren formaliseras i det vi kallar budgetfas 1. Där beskriver vi våra visioner och vår affärsidé: *Att utföra tekniska tjänster och skapa effektiva systemlösningar inom informationsteknologi och telekommunikation.* Det strategiska arbetet följs upp på alla nivåer och ligger till grund för satsningar på utbildning, utveckling och eventuella företagsförvärv. Genom att kombinera olika styrkefaktorer

inom Telubgruppen skapas ständigt nya möjligheter och öppnas nya vägar.

– I vårt *andra mål*, fortsätter Ola, lyfter vi fram vi-känslan, d v s gemenskap som en central del av företagskulturen. Information om detta är viktig, men information ensamt förslår inte långt. Vi måste också se till att träffas och lära känna varandra.

□ Rörligheten bör stimuleras

– Gemenskap uppstår genom aktiviteter över organisationsgränserna, menar vi. Gemensamma produktionsprojekt eller utvecklingsprojekt utvecklar organisationers vi-känsla och bör därför eftersträvas. Personlrörlighet över organisations- och bolagsgränser har samma positiva effekt och bör därför stimuleras.

□ En het potatis

– En "het potatis" i många organisationer är rätten till s k first refusal, d v s rätten att leverera till intern kund till lägsta externt erbjudna pris, fortsätter Ola. Vi stödjer att denna princip tillämpas enligt regeln: "att på affärsmässiga grunder ge bröder en andra chans".

– Utvecklingen av våra affärer i *tredje målet* tror vi kan tillskapas genom att hela

Telubs kompetensbredd profileras på marknaden.

– Vidare tror vi att det är gynnsamt om vi i kundkontaktarna introducerar övriga Telub. Därför har ett gemensamt forum för marknadsansvariga inom affärsenheterna skapats.

□ Attitydförändringar

– Har projektgruppens arbete hunnit resultera i några konkreta förändringar?

– Ja, men samverkan har ytterst med attityder att göra, och förändringar av dessa är en process som vi bara kan starta genom ett projekt av detta slag. Processen måste hållas igång av oss alla och besjäla oss i vår dagliga verksamhet. Det räcker inte med att tala om samarbete och samverkan, det måste också aktivt prövas och eventuella "administrativa" hinder måste aktivt rivas ner.

– Vi är också medvetna om att var och en har ett order- och resultatansvar. Därför ger vi förslag på hur den som bidragit till en order blir "belönad" genom incitament.

– Slutligen tror jag att den viktigaste faktorn för att nå framgång är att alla i organisationen får insikt om den styrka vi totalt inom Telubgruppen kan utveckla i den samlade kompetensen. □

derna vill diskutera och producera de framtida lösningarna.

● Kompetensprojektet kommer att sträcka sig över ett år. Starten gick nyligen för den första aktiviteten, Introduktion i Objekt-Orientering. Nästa aktivitet behandlar Objekt-Orienterad Analys och Design. Dessa båda aktiviteter har rönt stort intresse utanför LIVI och ett 10-tal medarbetare inom avdelningen i övrigt deltar i utbildningarna.

LIVI går sedan vidare med modelleringsovningar, moderna utvecklingsmiljöer och programmeringsövningar.

Det räcker inte att några få sitter med spetskompetens inom ett område. Jag anser att man ska gå ut på bredden och det är just vad detta utvecklingsprojekt gör.

Leif Gyllström

Gruppen som under ett års tid skall vidareutveckla sig inom ramen för Kompetensprojektet, Jan Lundberg, Sven-Åke Södergren, Bengt-Arne Ekh, Barbro Liwander, Leif Gyllström, som är ansvarig för Kompetensprojektet, och Ann-Kristin Nilsson.

Dramatik, humor och våld hör till deras vardag

Det är dessutom deras levebröd

Scenväxlingarna är dramatiska. De vackra vinterbilderna får snabbt ge vika för en annan verklighet.

Soldaten med sitt illa sargade ansikte, soldaten med uppfläkt buk, en annan med ett halvt lår bortskjutet, snö som färgas röd, den övergivna hjälmen. Små men grymma ingredienser i ett överkligt drama och fasansfullt krig.

Detta är deras vardag, deras arbetsmiljö. Hur klarar de det?

Det går ganska bra, säger de. Det är ju vi som har hittat på alltihop och vi är ansvariga för det. Det är så här vi vill ha det, det ger oss inkomster, vi lever på det här. Det är kylan och blåsten som är det värsta.

Javisst, det är faktiskt detta de är bra på. Att med alla tänkbara och otänkbara medel iscensätta en realistisk miljö. Realismen är nödvändig annars skulle inte filmen bli trovärdig.

Det är alltså film det handlar om. En film som värnpliktiga skall konfronteras med i sin utbildning. Den visar hur soldaterna själva skall kunna ta hand om skottskadade kamrater.

Fantasin får flöda

Filmen skall i färdigt skick vara på cirka tio minuter. Manusarbetet tog ungefär en vecka och filminspelningen ungefär lika

lång tid. 80 minuters råfilm håller just nu på att redigeras och klippas ner till tio minuter. Men vem står bakom denna filmproduktion?

Producenterna av filmen och många, många andra mer eller mindre dramatiska filmer är Försvarsmedia AB.

Gruppen Carl-Gunnar Franzén, Benny Wigensfors, Lars Thörnblad och Ann-Christine Jansson är namnen bakom filmerna.

Armén, marinen, FMV och andra verk och myndigheter inom totalförsvaret är stora beställare av film.

När beställaren kommer med sin idé, får Benny Wigensfors författarådra utlopp. Hans fantasi får flöda och ur det kommer så småningom ett manus. Det är nu hans kännedom om försvarsmiljön kommer till nytta. Budskapet med filmerna måste fram på ett pedagogiskt sätt och den måste väcka intresse för ämnet. Ämnena kan vara alltifrån hur och varför de värnpliktiga skall sköta sina skor ordentligt till hur drift och skötsel skall gå till i en avancerad teknisk utrustning.

Action och våld

– Dagens värnpliktiga är uppvuxna med sk actionfilmer, säger Benny. Detta har jag i tankarna när jag skriver manus. Filmen måste fånga deras uppmärksamhet. Men det kan också fungera väl att använda humorn som ett medel för att nå målet.

Efter kundens godkännande av manuset startar så småningom filmningen. Tid-

Miljöerna skiftar. Försvarsmedias Benny Wigensfors förstå effekterna av dålig skovård.

punkten bestäms av omständigheter som till exempel när värnpliktiga skall ha sina övningar. Det är alltså inte tal om att invänta det mest fördelaktiga vädret, ljuset eller liknande.

Efter många år med försvaret som kund har Benny och de övriga i gruppen mycket "gratis". De känner de värnpliktigas förhållanden och situation. Det är också oftast de värnpliktiga som får agera på filmen.

Professionella skådespelare måste man

En sårad soldat med halva låret bortskjutet. Hur tar kamraterna hand om honom? Foto: Carl-Gunnar Franzén

rs försöker med filmens hjälp få värnpliktiga att
Foto: Carl-Gunnar Franzén

dock ta till ibland. Eller snarare de som är på väg att bli professionella. Försvarsmedia anlitar då elever från teaterskolor.

Ett välkänt skådespelaransikte i filmer av denna karaktär fungerar inte särskilt bra.

Utmärkelser då och då

Försvarsmedias filmer har rönt uppmärksamhet både inom Sverige och i övriga Europa och då inte enbart från kunderna. Filmer har vunnit flera fina priser i både nationella och internationella tävlingar.

– Men er verksamhet är ju inte särskilt känd utanför er "krets", i varje fall inte inom övriga Telubgruppen. Varför då denna blygsamma framtoning?

– Våra filmer har ju en specifik målgrupp och når därför inte ut i en vidare krets, förklarar Benny. Vi är dock kända hos vissa företag inom Celsius-koncernen. Vi har haft uppdrag för till exempel Karlskronavarvet, CelsiusTech, Bofors och FFV Aerotech.

– Men vi kan säkert stå till tjänst om någon inom Telubgruppen behöver hjälp, till exempel med någon form av presentation, säger Benny.

– Vi har nyligen levererat och fått uppskattning för en 45 minuter lång film om arméns krigshögskola Karlberg och dess 200-årsjubileum.

– Vi har också börjat arbeta med datoranimation, förklarar Lars Törnblad, som egentligen är fotograf, men har fått ett stort intresse för vad som går att åskådlig-

göra med ett animationsprogram och en kraftfull dator.

– Med animationsprogrammen finns det egentligen inga gränser för vad man kan åstadkomma, säger Lars, och då speciellt i utbildningssyfte. Datorstödd utbildning kommer med stormsteg. Det är ett fantastiskt hjälpmedel.

Välj vilket ljud som helst

Låt oss återvända till den pågående filmproduktionen, den dramatiska filmen. Den innehåller en ingrediens som i avsaknad av den skulle göra filmen oanvändbar. Ljudeffekterna! Allt ifrån fåglarnas kvitter, vindens sus i träden, bäckens porlande vatten till skottsälvor, jämmer och skrik. Och, inte minst, de agerandes repliker.

Carl-Gunnar Franzén är mannen bakom Försvarsmedias alla ljud. I vart fall ljuden till alla filmerna. Han har också att tillsammans med Lars Törnblad svara för ljussättning och specialeffekter, vilket

det behövs rikligt av för att göra "krigsfilmerna" trovärdiga.

Carl-Gunnars ljudbibliotek, som är Sveriges näst största och innehåller 12.000 (!) ljudeffekter, är anlitat av många utanför försvarsmarknaden. Välj vad du behöver. Det finns! Till exempel är ljudkulisserna till utställningen Den Svenska Historien, som pågår på Nordiska Museet, gjorda av Försvarsmedia.

Till många av de beskrivande eller instruerande filmerna krävs en välkänd och professionell röst. Adde Malmberg, Jonas Hallberg, Christer Åström och Hans Villius är några få exempel på personer Carl-Gunnar har samarbetat med.

– Är då inte all denna samlade kunskap, erfarenhet och tekniska utrustning gångbar utanför försvarsmarknaden? frågar den aningslöse.

– Jo, det tror vi absolut, svarar Benny. Men problemet är, att vi är inte så bra på att marknadsföra oss. Till det behöver vi professionell hjälp.

Slit och släp. Besvärlig terräng och bitande kyla är ganska så normala omständigheter för både kameran och filmaren Benny Wigensfors.

Foto:
Carl-Gunnar Franzén

Bertil hemma i vardagen igen: "Tillfredsställande att ha varit till nytta för de nödlidande"

– Jag känner att jag har gjort nytta. Motivationen hos oss hjälparbetare var enormt stor. Men tre månader är vad man orkar med i detta eländiga krig.

Bertil Andersson har nyligen kommit hem från f d Jugoslavien, där han arbetat för FN:s humanitära hjälporganisation UNHCR.

Bertil är nu tillbaka i den grå vardagen på Telub Tekniks avdelning Radio i Växjö. Och han har mycket att berätta.

När det gavs tillfälle att få göra en insats i f d Jugoslavien tvekade inte Bertil. Familjen hade heller inget att invända. De

är vana! Det är inte första gången Bertil går i FN:s tjänst, och då har han haft hustru Katrin med sig. Libanon och Honduras till exempel är välbekanta ställen för dem.

Räddningsverket har uppdraget av UNHCR, d v s FN:s flyktingkommissariat, att i f d Jugoslavien ingå i de humanitära styrkorna. Det innebär att Räddningsverket ställer upp med fordon och personal, såsom brandmän, mekaniker, sjukvårdare samt folk som kan sköta sambandstjänsten. Bertil var alltså tillfälligt anställd av Räddningsverket.

– Räddningsverket hade organiserat verksamheten fantastiskt bra. Vi fick sköta oss själva på ett obyråkratiskt sätt. Vi uppskattade också att de ett par gånger i veckan höll våra familjer hemma i

Sverige underrättade om läget.

Bertil alternerade mellan sambandscentralen och ledarbilen för konvojerna, som gick med livsmedel till i första hand bosnierna. Bertils uppgift vid resorna var att från ledarbilen hålla kontakten med konvojens tio lastbilar, som alla var utrustade med kommunikationsradio, och sambandscentralen.

Sov under bar himmel

– De här resorna kunde ibland innebära att vi fick sova under bar himmel eller i lastbilarna, berättar Bertil vidare. Naturligtvis hade vi då beväpnade vakter, vårt gods var ju begärligt liksom bensinen i tankarna. Sanktionerna mot Serbien innebär att det serbiska folket saknar mycket, både mat och drivmedel. Tyvärr är det det vanliga folket som lider av bristen, soldaterna har ju beredskapslager att ta av. Till och med i Belgrad gapar hyllorna i butikerna så gott som tomma. Svarta börshandeln blomstrar.

Korrekt behandlade

– I vår ledarbil fanns också en tolk, som var oumbärlig för oss. Han kunde med sin känsla för stämningar och smidighet hjälpa oss igenom olika hinder. Men oftast uppträdde de serbiska posteringarna mycket korrekt. Vi var ju obehäpnade och kom med mat.

– De serbiska soldaterna vet ju att maten kanske är till deras gamla grannar och vänner, men som råkade vara muslimer, och av den anledningen nu lever i nöd.

– När jag var där nere hade alltså konvojerna inte oöverstigliga problem. Nio av tio konvojer kom fram till livsmedelsförråden i byarna eller städerna utan några större besvär, och FN-folk tog hand om lasten.

– Nu kör Erikshjälpen in massor med kläder, och det är gott att veta.

Räddningsverket ingår i FN:s humanitära hjälp i f d Jugoslavien och Bertil Andersson tog tjänstledigt från Telub Teknik för att göra en insats.

De svenska UNHCR-konvojerna med livsmedel till de nödlidande fick vid behov beväp-
nad eskort.

– Våra konvojer blev aldrig beskjutna, men när vi var tvungna att korsa stridslinjen kunde skotten vira över oss. För säkerhets skull var vi klädda i skottsäkra västar och hjälmar.

– Det största problemet för konvojerna är faktiskt trafiken. Vägarna är dåliga, illa skötta och bristen på trafikvett ställer till mycket svåra olyckor.

Etniska rensningar

– Men det jag för mest illa av var när vi fick se de systematiskt utbrända husen. Den s k etniska rensningen är grym. Det är dessa hemska handlingar som har gjort

att serberna drabbats av sanktionerna och fått ta stor del av skulden. I by efter by, stad efter stad inom vissa områden var ingenting sparat. Hur många hade hunnit fly? Detta är värre än i Beirut i Libanon.

– Srebrenica är en tillflyktsort för många muslimer. Här bor 50.000 människor nu, men staden är avsedd för 5.000. Här finns varken el, värme, vatten eller avlopp. Nöden är alltså enorm. Allvarliga sjukdomar grasserar, inte minst bristsjukdomar och tbc. Och sjukhusen arbetar naturligtvis under mycket primitiva förhållanden.

– Men det är inte enbart muslimerna som far illa. Det finns massor med serbis-

ka byar som också är isolerade och utsatta för beskjutning. Även de får hjälp av FN, men till detta anlitar UNHCR lokala serbiska åkerier.

Små insatser, stort resultat

– En liten solskenshistoria mitt i allt eländet var när våra sjukvårdare, som gjorde studiebesök på ett sjukhus, kunde hjälpa en ung nybliven mamma, som hade en ryggskada och inte kunde gå. De såg att det enda hon behövde för att komma på benen igen var en stödkorsett. Snabba kontakter och villiga händer på lasarettet i Linköping gjorde att nästa konvoj kunde smugla in en korsett till kvinnan.

– Vilken lycka för familjen! Reaktionen var enorm. Hennes make fanns på plats när sjukvårdarna kom med korsetten och hans glädjetårar var många.

Sambandssamarbete

– Vår sambandstjänst fungerade så bra att vi fick på vår lott att också sköta sambandet åt de danska och ryska hjälpkonvojerna.

– Vi bodde alla på hotellet där sambandscentralen fanns. Det är ett bedagat 70-talshotell som tidigare har använts av gamla kommunistpampar. Här bor också många svenska journalister, som vi fick god kontakt med. De har det besvärligt. De är helt styrda av serberna, som skall ge sitt godkännande innan de får komma in och filma eller fotografera i något krigshärjat område.

Bertils uppfattning är att politikerna och krigsmakten inte längre har kontroll över sina styrkor. Den lokala kommandanten gör som han vill. Rövarband är också i farten. Det är med andra ord mycket pessimistiskt.

Janssons frestelse

– På vår fritid, som dock var minimal, kunde vi leva ett ganska så normalt liv. I Belgrad var det lugnt och eftersom vi hade pengar led vi inte brist på något.

– Man ska ju komma ihåg att stora delar av det vi kallade Jugoslavien inte är utsatta för några krigshandlingar. Visst drabbas folket indirekt genom sanktionerna, men de har inte bomber och granater över sig.

– Vi lyckades också skapa lite julstämning på hotellet. Visserligen körde vi två konvojer på julafton, men det hindrade inte oss från att ha lite trevligt också. Vi ordnade med luciatåg, ett mycket manligt sådant. Sedan lärde jag restaurangpersonalen att laga Janssons frestelse!

– Visst kommer svensk hjälp fram. Plastdunkarna från Lagan Plast kom till stor hjälp, säger Bertil.

Ett av många sönderbombade hus i Sarajevo.

Telub Tekniks uppdrag i projekt 'Ringens ledningscentral i Stockholm' går vidare.

Uppdraget är ett av de större civila inbrytningarna och därför strategiskt viktigt.

– Sköter vi oss kan det ge ringar på vattnet. Men vi måste få förståelse för att vi tvingas arbeta på ett annorlunda sätt än vad vi är vana vid, menar projektledningen.

Projektledningen, som utgörs av projektledaren Paul Wiberg och biträdande projektledaren Lars Hedberg, är dock optimistisk och ser gärna in i framtiden och vad den kan föra med sig.

Men först gäller det för Telub Teknik att klara av det aktuella uppdraget man har fått av Vägverket, som skall bygga en ringled runt Stockholms innerstad. Telub Teknisk uppdrag är att, utifrån den verksamhetsanalys divisionerna Ledningssystem och Kommunikationssystem har gjort, gå vidare och beskriva funktionskedjan. De skall också göra en kravspecifikation, som sedan skall ingå i underlaget vid upphandlingen av utrustningen till ledningssystemet.

I Vägverkets uppgift ligger numera att även styra och leda trafiken. Ledningscentralen är därför en vital del i trafikregleringen för Ringleden. Behovet av fungerande kommunikation för det omfattande informationsutbytet mellan trafiklederna och ledningscentralen är stort. I Telub Teknisk uppdrag ligger att kartlägga detta behov och uttrycka det i funktionella termer.

Rykten om problem

– Att få vara med om denna civila satsning och att ingå i ett projekt av detta slag och denna storlek måste väl uppfattas som en utmaning och utveckling för alla inblandade. Men ändå ryktas det om att projektledningen stöter på vissa problem. Vari ligger problemen?

Frågan går till projektledare Paul Wiberg.

– Jag vill först säga att det är absolut inga oöverstigliga problem. Det gäller bara att alla inblandade har förståelse för att det är ett "turbulent" projekt. Det kan vara politiska beslut som ändrar planerna och det kan vara andra oförutsedda problem. Det är inget vi råder över.

– Framförhållningen är ibland mycket kort, många viljor från andra konsultbolag som skall ensas, vi gör ekonomiska risktaganden, det är en viss ryckighet i belägg-

"Vi måste arbeta på ett annorlunda sätt"

Ringensprojektet går vidare trots vissa hinder

ningen, vi kan inte detaljstyra som vi är vana vid, vår geografiska spridning ger oss lite problem o s v.

Behöver förståelse

– Det är med andra ord lite annorlunda krav än vad vi är vana vid, fortsätter Paul. Vi har en vall att passera. Vår linjeorganisation är inte anpassad för denna typ av projekt, som kräver stor flexibilitet. Det är därför viktigt att vi håller linjecheferna, som ju skall ställa upp med personal, informerade och att vi får förståelse från dem.

Christer Lannestam, som är projektägaren, vill tillägga:

– Jag känner att vi har förståelse och stöd från de båda divisionsledningarna. De inser att de som arbetar i projektet måste ha en hög förändringsbenägenhet och att det är viktigt att kunna arbeta över divisionsgränserna. Det bidrar till vår optimistiska hållning. Vi är övertygade om att vi kommer att klara av de krav som ställs på oss.

Håll hög kvalitet

– Skall vi återvända till framtiden?

– Ja, gärna, säger Christer. Den här civila inbrytningen ger oss chansen att få hänga med in i en spännande framtid då det gäller infrastrukturen. Just nu satsas det enorma summor såväl i Sverige som i Europa på infrastrukturen, och i det ingår att till exempel bygga tunnlar för bil- och tågtrafik. Med det följer naturligtvis behov av olika tekniska trafikledningssystem.

– Ringensprojektet i Stockholm har gett eko också ute i världen och har fått stor uppmärksamhet i "branschen", berättar Lars Hedberg, och det kan ju inte vara till någon nackdel för oss. Förutsatt att vi i det här projektet är beredda att göra vårt bästa och hålla hög kvalitet i allt vi gör och levererar.

– Jag kan tillägga, att vi har erbjudits att hålla föredrag vid en internationell konferens i Schweiz om lednings- och säkerhetssystem i trafiktunnlar. Arrangör är organisationen Independent Technical Conferences Ltd och Telub Teknik ingår dess tekniska kommitté, avslutar Lars.

I Ringensprojektet ingår för närvarande, förutom Paul Wiberg och Lars Hedberg, LIVI/Håkan Enqvist, som ansvarar för verksamhetsanalys och LLF/Jan Bengtsson, som har ansvaret för kvalitetssäkring och projektadministration.

LIVP/Mats Forsman ansvarar för systemarkitektur och ledningsfunktioner där han engagerar LLSC/Göran Henningsson för s k prototyping.

Från division Kommunikationssystem sektion Systemintegrering kommer Per Torphammar, som ansvarar för systemstruktur och Ulf Lundqvist för underhållsprojektering. Frågorna som rör radio ansvarar Lars Tellström för, för telefon Tommy Blomgren och för utformning av systemalternativ ansvarar Anders Olsson. Christina Klang arbetar med ekonomifrågorna och KSÖ/Thomas Ericsson ansvarar för bildanalys.

CF håller ÅRSMÖTE

CF-klubben Telub håller årsmöte den 1 mars 1994 klockan 16.00 på Futurum. Medlemmarna är hjärtligt välkomna!

Konstklubben håller årsmöte...

i personalrestaurangen den 24 februari 1994 kl 16.45. Medlemmarna är hjärtligt välkomna. Konstverk lottas ut bland årsmötesdeltagarna.

Glädjebud i Arboga

□ Telub Teleanläggningar har kunnat lämna ett glädjebesked till några av de i Arboga som hade en uppsägning hängande över sig.

Uppsägningarna har hävts för fyra personer.

En grund av arbetsbrist har ett 30-tal anställda inom Telub Teleanläggningar, såväl i Växjö som Arboga, drabbats av uppsägningar. Men för fyra av dem drabbade i Arboga har Teleanläggningar kunnat upphäva uppsägningarna.

Glädjebudet kunde personalchefen Leif Lindberg lämna tack vare uppdraget åt Banverket som bland annat bygger Arlandabanan.

Under ganska lång tid har sex personer varit sysselsatta med anläggningsprojektering, men nu har uppdraget fått ett ökat arbetsinnehåll och kommer därför från och med i år att sysselsätta tolv personer från Telub Teleanläggningar.

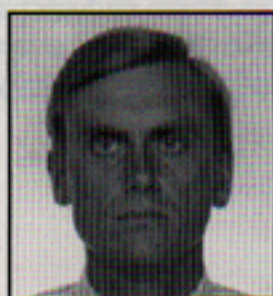
– Den här utökningen av uppdraget kunde vi inte förutse i fjol höstas när varslat om uppsägningarna lades, förklarar Leif. Men det var roligt att jag nu kunde få lämna ett så positivt besked. □

Nya inom Telub

Marlene Johnsson, GID9, började sin tillsvidareanställning vid Telub AB, Intern Service, den 1 januari. Marlene är anställd som ADB-tekniker och har bakom sig en utbildning på systemvetenskapliga linjen vid Växjö Högskola.

Thomas Leijonacher, KAM, Solna, började den 1 januari som marknadsman inom avdelning Systemintegration på division Kommunikations-system. Thomas kommer närmast från EssNet AB, där han var marknadschef.

Aktuella interna kurser

Kurs:	Datum:	Ort:	Sista anm.dag:
Grundläggande ekonomi	20-21/4	Växjö	18/3
Ekonomiutbildning för resultat- och omkostnadsansvariga	25/4 26/4 27/4 3/5	Växjö Arboga Stockholm Östersund	25/3 25/3 25/3 25/3
Personlig kommunikation	22-24/3	Växjö	25/2
Underhållsteknisk grundkurs	21-22/4	Växjö	18/3
Tillämpningskurs f utveckl.-handbok f programvara	13-14/4	Med. senare	11/3
Tillämpningskurs f kalkylhandbok f programvara	17-18/5	Växjö	15/4
Rekryteringsutbildning	14-15/4	Med. senare	11/3
Planeringssamtal	26-27/4	Växjö	25/3
Positiv påverkan	11-15/4	Internat	11/3
Konsultutbildning, steg 1, konsultrollen	3-5/5	Internat	31/3
Föredragnings- o. presentationsteknik, påbyggnad	29-30/3	Växjö	4/3
Att ta fram tekniska dokument	26-27/4	Växjö	25/3
Elmiljö (EMC)	22/3	Växjö	22/2
- " -	24/3	Stockholm	22/3
Störsäkra och elsäkra elektroniska system	26/4	Växjö	18/3
Introduktion t ADB, orient. kurs	19/4	Växjö	18/3
Persondatorn, orienterande	20/4	Växjö	21/3
Ordbehandling, WordPerfect (teckenmiljö)	21/4	Växjö	21/3
Kalkylprogram MS Excel	29-30/3	Växjö	28/2
Kommunikation i Telubs nätverk	25/4	Växjö	25/3

Ytterligare upplysningar lämnas av utbildningsavdelningen, som också tar emot din anmälan.

Slutat

Thomas Högström/KRKS

Tjänste- förändring

KSÖU/Mikael Tungström till KAD, Arboga.

TACK

Ett hjärtligt tack till arbetskamrater, företag och fackklubb för den fina uppvakningen med presenter och blommor på min 50-årsdag.

Roy Hansson

Tack alla arbetskamrater och chefer för många fina år tillsammans med Er och dessutom ett varmt tack för en oförglömlig avskedsfest med blommor och presenter!

Ulla Jansson, KSÖX

INBLICKEN
Telub AB
351 80 Växjö
Internadress:
MR/Björlin

Redaktör och ansvarig utgivare: Anita Björlin, Telub AB, Växjö, tel. 0470-42 215, telefax 0470-289 51
Kontaktpersoner: Jan-Olof Björklund, Telub Teleanläggningar, Arboga, tel. 0589-815 06, Hans Brännström, Östersund, tel. 063-156 154, Curt Nordström, Telub Teknik, Solna, tel. 08-705 51 60, Gunnar Thorngren, Telub Miltest, Vidsele, tel. 0929-37 205, Göran Ditzinger, Försvarsmedia, Stockholm, tel. 08-788 9510, Bengt Thunstedt, Systecon, Solna, tel. 08-705 52 52, Annika Hellspong, Dotcom, Bromma, tel. 08-704 46 23
Tryckeri: Halls Offset AB, Växjö. Upplaga: 2200.
Om inget annat anges svarar redaktören för text och foto.

Vem har uppfunnit våren?

Lever han än och i så fall - varför?

Gu´ sig förbarme, nu är den snart här igen, våren! Med sitt eländiga ljus som obarmhärtigt avslöjar tidens nötning på såväl människor som deras ägodelar.

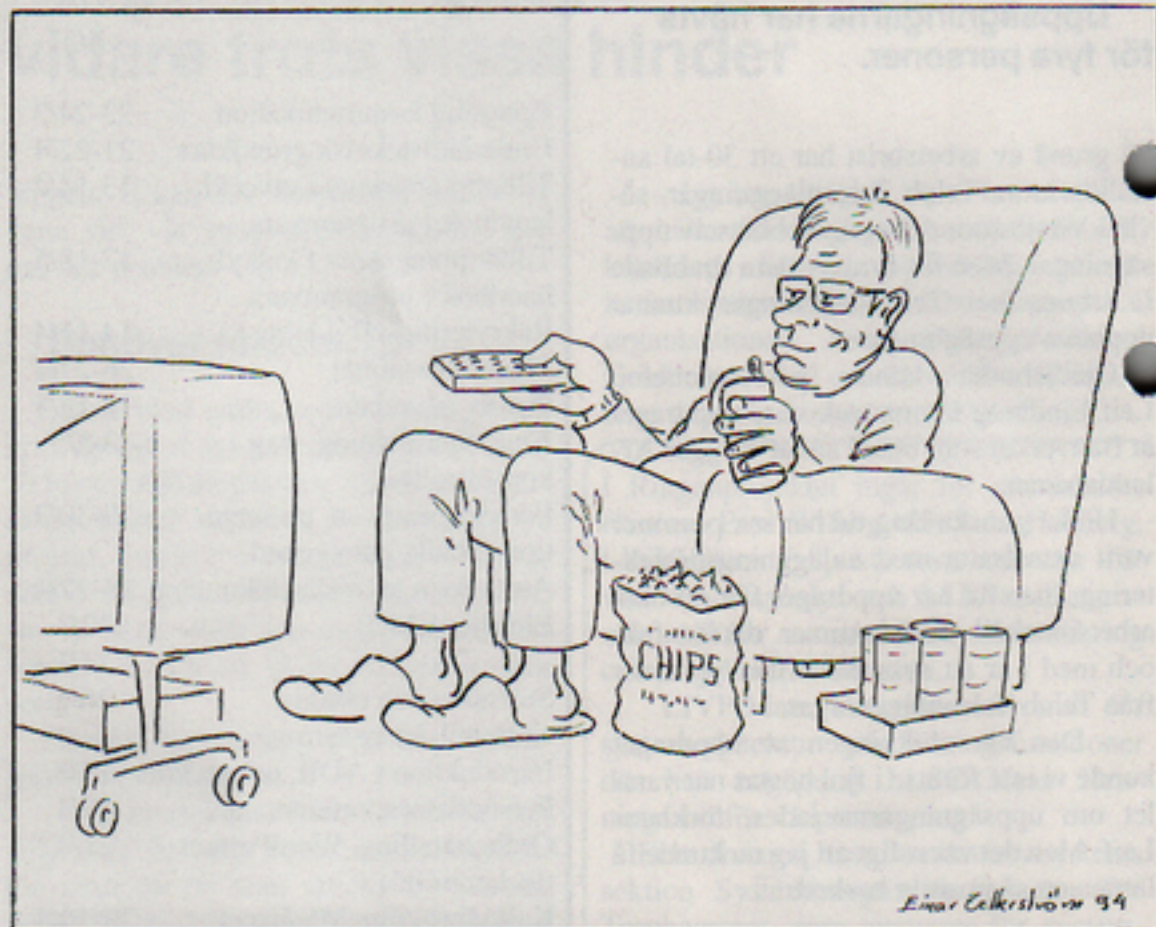
Våren är snart här med sin klorofyll-fyllda växtlighet, vars enda positiva drag är att den effektivt gömmer det som kvarterets hundar lämnade i snön, och med kravet på att nu skall man klä sig lätt minsann, vilket inte alltid är till klädägarens fördel.

Nä, tacka vet jag vintern! I skydd av mörkret och ett par lager kläder kan man se ut hur som helst. Och inte behöver man vara ute i trädgården och påta jämt och ständigt. Denna förtvivlade kamp mot ogräset och mot vetskapen om att hos grannen där finns inga ogräs och där kommer det upp ur landet som bilden på fröpåsarna lovade.

På vintern då leker livet! Då kommer man hem från jobbet, äter en delikat middag varefter man släpar sig till tv-soffan lastad med öl, chips, godis och tv-program. Det är livet, det! Att denna lättsinniga tillvaro leder till sju kilo mera kropp, en kondition som nått all-time-low samt en hy som liknar ett smutsigt lakan bekymrar en föga. Det är ju drösvis med veckor kvar att bli så smal och vacker att man går i fjolårets badbyxor/baddräkt.

Men på något konstigt sätt försvinner alla dessa veckor i ett nafs. Vete sjuutton hur det gick till men det är väl nåt elektroniskt.

Så står man där i slutet av april. Fjolårets kläder kan man inte ha. Dels har man vuxit ur dom, dels låter den närstående omgivningen antyda att såväl kropp som klädespersedlar med fördel skulle platsa i den tecknade serien Hagbard Handfaste

utan att läsaren skulle se någon skillnad.

Ett antal butiker och tre laxar senare ser man ut som något som den närstående i värsta fall kan tänka sig att släppa ut i omgivningen till allmänt beskådande.

För att råda bot på hyns grådaskighet mumlar den närstående något om solarium, men där gick hon för långt! Aldrig i livet att jag låter mig placeras i en grill för homo sapiens! Det kan aldrig vara förenligt med Guds vilja att man på konstlad väg antar ett rostliknande utseende. Ganska märkligt, förresten: I det dagliga arbetet tar man bort minsta lilla strålning från lysröret, men solariet då? Många lysrör är det!

När den närstående –med solglasögon på sig– tycker att man börjar anta ett anständigt utseende kommer nästa bila nerfallande: Semestern skall planeras! Nu duger det inte längre med Öland, Gotland eller Mallorca. Nu är det mera avlägsna

öar som gäller. Fidji-, Tonga- och Bahamasöarna nämns som ett minimum när det gäller nästa semester mål. Men jag kan knepet: Man tar en försäkring så att man ett lämpligt antal dagar före avresan kan insjukna i ryggskott, vatten i knäna och andra krämpor som är svåra att se om man har eller inte.

När väl den pärsen är avklarad kan man se framtiden an med tillförsikt och ta vara på den mörka årstidens förtjänster. Då är det fullt tillåtet att vara naturlig. Inte behöver man gå omkring med ansträngd andhämtning för att magen skall hållas kvar innanför den slimmade skjortan. Då behöver man inte tvätta bilen två gånger i veckan bara för att grannen gör det. Eventuella skavanker på hem och trädgård döljs effektivt av den vita varan.

Prisad vare vintern!

Brasse